VOORBLAD RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Voorstel tot vaststelling van jaarschijf 2027 van de programmabegroting 2027-2030

BESLISPUNTEN

1. Jaarschijf 2027 van de programmabegroting 2027-2030 vast te stellen.
2. De meerjarenramingen voor de jaren 2028-2030 als leidraad voor het te voeren beleid te aanvaarden.
3. De begrotingswijziging 27001 voortvloeiende uit het Collegewerkprogramma (CWP) 2026-2030 vast te stellen.
4. In te stemmen met het toevoegen van een krediet voor de transformatie van het Carlton hotel aan de MIP-A lijst voor een totaalbedrag van € 2.000.000 aan zowel inkomsten als uitgaven.

ARGUMENTEN, RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Argumenten:

1. *De begroting moet voor 15 november 2026 bij de provincie Zuid-Holland worden aangeboden en daarvoor tijdig door de raad zijn vastgesteld.*
2. *De meerjarenraming wordt niet formeel vastgesteld, maar biedt de raad en college wel een basis voor het opstellen van de volgende begroting.*
3. *Vaststelling van de uit het Collegewerkprogramma voortvloeiende begrotingswijziging is een bevoegdheid van de raad.*
4. *Het toevoegen van kredieten aan de MIP-A lijst is een bevoegdheid van de raad.*

Risico's/kanttekeningen:

1.1 De gemeentelijke risico's zijn in de begroting beschreven in de paragraaf risicobeheersing en weerstandsvermogen.
1.2 In de programmabegroting 2027-2030 is geen nieuw beleid opgenomen.
1.3 Om de begroting 2027 sluitend te maken wordt een beroep gedaan op een deel van het surplus van de algemene reserve.
1.4 Vooruitlopend op de vaststelling van de heffingsverordeningen houden we in de begroting rekening met een stijging van de afvalstoffenheffing.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

AANLEIDING

Als onderdeel van de Planning & Control-cyclus wordt de programmabegroting 2027-2030 aan u voorgelegd. Van deze begroting wordt alleen de jaarschijf 2027 door u vastgesteld.
De begroting is het kaderstellende document voor wat betreft beleidsinhoud en bijbehorende middelen in de begrotingsprogramma's. De begroting is in het jaar 2027 sluitend waarmee wij als gemeente Westland voldoen aan de begrotingsregels van onze toezichthouder de provincie Zuid-Holland.

Het was qua planning niet mogelijk de financiële en beleidsmatige consequenties van het CWP te verwerken in de begroting 2027-2030. De financiële consequenties zijn daarom verwerkt in een begrotingswijziging, waarover een apart beslispunt is opgenomen in dit raadsvoorstel. Na positieve besluitvorming over dit raadsvoorstel is het CWP financieel verwerkt in de begroting.

DOELSTELLING

Het vaststellen van jaarschijf 2027 van de programmabegroting 2027-2030, en het vaststellen van de eerste begrotingswijziging voortvloeiende uit het CWP.

ARGUMENTATIE

1. De begroting moet voor 15 november 2026 bij de provincie Zuid-Holland worden aangeboden en daarvoor tijdig door de raad zijn vastgesteld.
Op grond van artikel 191 van de Gemeentewet dient de raad de begroting vast te stellen in het jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor zij dient. Vervolgens dienen wij de vastgestelde begroting voor 15 november 2026 aan te bieden aan Gedeputeerde Staten.

2. De meerjarenraming wordt niet formeel vastgesteld, maar biedt de raad en college wel een basis voor het opstellen van de volgende begroting.
Het budgetrecht van de raad krijgt vorm in de jaarlijks vast te stellen begroting. De bijbehorende meerjarenraming is richtinggevend voor het opstellen van de Kadernota 2027 respectievelijk de begroting van het eerste dienstjaar in de nieuwe raads- en collegeperiode.

3. Vaststelling van de uit het Collegewerkprogramma voortvloeiende begrotingswijziging is een bevoegdheid van de raad.
Het budgetrecht is een bevoegdheid van de raad. De begrotingswijziging behorende bij het CWP moet door de raad worden vastgesteld om het CWP financieel te verwerken in de (meerjaren)begroting 2027-2030. Het onderdeel Financiële positie en bijlage 1 van het collegewerkprogramma is als bijlage bij dit raadsvoorstel toegevoegd.

4. Het toevoegen van kredieten aan de MIP-A lijst is een bevoegdheid van de raad.
Voor het uitvoeren van investeringen is goedkeuring van de raad nodig op het investeringskrediet. Volgens de systematiek van het MIP wordt dit als apart beslispunt aan de raad voorgelegd. Dit kredietvoorstel voor de transformatie van het Carlton hotel zoals opgenomen in bijlage 1 van het CWP betreft € 2.000.000 voor zowel de uitgaven als de inkomsten, omdat de uitgaven gedekt kunnen worden uit de Doelgroep Flexibele Regeling (DFR). Hierdoor drukken de

kapitaallasten niet op de (meerjarige) begroting en zijn deze dus geen onderdeel van de begrotingswijziging.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

1.1 De gemeentelijke risico's zijn in de begroting beschreven in de paragraaf risicobeheersing en weerstandsvermogen.

1.2 In de programmabegroting 2027-2030 is geen nieuw beleid opgenomen.
In de programmabegroting 2027-2030 is geen nieuw beleid opgenomen. Nieuw beleid landt in het Collegewerkprogramma (CWP). De hieruit voortvloeiende begrotingswijziging is als apart beslispunt in dit raadsvoorstel opgenomen.

1.3 Om de begroting 2027 sluitend te maken wordt een beroep gedaan op een deel van het surplus van de algemene reserve.
Voor de jaren 2027 tot en met 2029 zetten we een deel van het surplus van de algemene reserve in. In het jaar 2027 is de begroting hierdoor sluitend. De provincie als toezichthouder staat onder voorwaarden toe dat jaarlijks 10% van het surplus van de algemene reserve (de omvang van de algemene reserve minus de geïnventariseerde risico's) ingezet kan worden om de begroting sluitend te maken. De financiële positie van Westland is solide. We vinden de inzet van een deel van het surplus daarom verantwoord met onze robuuste reservepositie, een solvabiliteitsratio van 39,2% (grenswaarde 20%) per eind 2025 en de trend van de jaarlijkse overschotten in de jaarstukken. Bij overschotten in toekomstige jaarstukken, kiezen we ervoor bij de resultaatbestemming als eerste het ingezette surplus terug te storten in de algemene reserve.

1.4 Vooruitlopend op de vaststelling van de heffingsverordeningen houden we in de begroting rekening met een stijging van de afvalstoffenheffing.
De kosten voor het inzamelen en verwerken van afval nemen al een aantal jaren toe, onder meer door stijging van energiekosten, personeelskosten en hogere rijksbelastingen. Wij willen die stijging niet langer opvangen vanuit de financiële reserves. We verhogen de afvalstoffenheffing naar een eerlijk tarief dat de werkelijke kosten dekt. Tegelijkertijd werken we aan een stevig nieuw afvalbeleidsplan om samen met inwoners de hoeveelheid restafval te verminderen. Minder restafval leidt tot een lagere milieubelasting en is financieel wenselijk. Omdat de afvalkosten van meer factoren afhankelijk zijn dan alleen van de hoeveelheid restafval, kunnen we geen lagere rekening beloven. Wel zien wij dit als een verstandige weg vooruit.

FINANCIËN

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Saldo 1e Afwijkingenrapportage 2026	**2.124**	**3.541**	**3.879**	**-4.501**
Kaderbrief 2026	665	665	665	665

Bijstellen meerjareninvesteringsplan (MIP)	-1.301	-1.148	-2.078	744
Saldo RIB Meicirculaire d.d. 9-7-2026	-8.056	-3.950	1.918	204
Keuzes meicirculaire	4.033	459	-5.050	-5.111
Financieel technische wijzigingen	-811	-980	-962	-1.894
Saldo begroting 2027-2030	**-3.346**	**-1.413**	**-1.628**	**-9.893**

Een min-bedrag is een voordeel, baat, onttrekking uit reserve, voordelig saldo

Bovenstaand betreft het totaalbeeld van het FMP vanaf de raadsvergadering van 8 juli 2026 tot het saldo van de begroting 2027-2030. Een uitgebreide toelichting bij deze tabel is te vinden in het hoofdstuk Financiële Hoofdlijnen in de begroting.

De financiële effecten van het CWP leiden tot een gewijzigd financieel meerjarenperspectief (FMP). Onderstaand vindt u het gewijzigde FMP, met als startpunt de begroting 2027-2030.

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Saldo FMP begroting 2027-2030	**-3.346**	**-1.413**	**-1.628**	**-9.893**
Financiële uitwerking CWP				
Structurele lasten CWP	4.033	5.490	5.518	5.685
Saldo FMP	**687**	**4.077**	**3.890**	**-4.208**
Financiële keuzes				
Vrijvallende kapitaallasten MIP	323	1.482	2.528	3.911
Overprogrammering 20% investeringen	30	-1.068	-2.392	-2.740
Inzetten surplus van reserves	-3.000	-3.000	-3.000	-
Totaal financiële keuzes	**-2.647**	**-2.586**	**-2.864**	**1.171**
Saldo FMP CWP	**-1.960**	**1.491**	**1.026**	**-3.037**
Incidentele lasten CWP				
Incidenteel (dekking algemene reserve, niet ten laste van FMP)	3.690	2.060	1.000	-
Incidenteel (dekking bestemmingsreserves of budgetneutraal, niet ten laste van FMP)	4.184	2.074	1.169	1.169

Een min-bedrag is een voordeel, baat, onttrekking uit reserve, voordelig saldo

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

COMMUNICATIEPARAGRAAF
Er wordt een persbericht verstuurd op 1 oktober 2026.

EXTERN OVERLEG
Niet van toepassing.

VERVOLGTRAJECT
Op 1 oktober wordt de ontwerpbegroting samen met het CWP gepresenteerd en wordt de begroting op de gemeentelijke website geplaatst. Op 14 oktober wordt de begroting behandeld in de auditcommissie. Op 11 november vindt besluitvorming in uw raad plaats. Na positieve besluitvorming van de begroting door uw raad zal conform de wet een exemplaar naar de provinciale toezichthouder gezonden worden.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester, i.o.

M.L.M. Weerts B.R. Arends